TLAČOVÁ SPRÁVA
21. október 2026

Kino Lumière si pripomenie Václava Havla ako mladého herca aj úradujúceho prezidenta

Václav Havel patril medzi kľúčové osobnosti českých a československých dejín 20. storočia. Pri príležitosti jeho nedožitých 90. narodenín tento mesiac ho Kino Lumière predstaví ako herca aj ako prezidenta. Vo svojom programe uvedie celovečerný debut českého režiséra Pavla Juráčka *Každý mladý muž* (1965) a časozberný dokument *Občan Havel* (2008) Pavla Kouteckého a Miroslava Janka. Projekcie sa uskutočnia 28. a 29. októbra o 18.00 hod.

„Dramatik, disident a prezident Václav Havel patril medzi najzásadnejšie postavy českých a československých dejín 20. storočia. Bol jednou z hlavných postáv Charty 77. Pozoroval svet okolo seba a dokázal zrozumiteľným spôsobom pomenovať podstatu komunistického režimu,“ hovorí člen programovej rady Kina Lumière Miro Ulman, ktorý pripravil program venovaný Václavovi Havlovi. *„Jeho rodina bola spojená s filmom. Starý otec založil pražské kino Lucerna a strýko zasa filmové štúdio Barrandov. A Havel a jeho hry sa stali námetom či predmetom mnohých hraných a dokumentárnych filmov.“*

Nedožité 90. narodeniny Václava Havla pripomenie Kino Lumière dvomi filmami. Poviedkový film *Každý mladý muž* tvorí dvojica príbehov z prostredia základnej vojenskej služby. Režisér Pavel Juráček ho nakrútil v roku 1965 ako svoj režijný debut. Ako autor námetu, scenárista a režisér dokázal vytvoriť príbehy konfrontujúce realitu socialistickej armády s hrdinami, ktorí sa nedokážu vzdať svojej obyčajnosti a ľudskosti. Za stenami kasární snívajú o svete vonku, no nemožnosť oslobodiť sa nosia v sebe.

Juráček vo filme metaforicky zobrazuje odpor k totalitárskemu systému a samozvaným autoritám a nepriamo pomenúva pocit odcudzenia v absurdnom svete. Jeho film je dobrým príkladom, ako sa s vtedajšou realitou vyrovnávali predstavitelia československej novej vlny. *„Juráček konfrontuje sny a túžby mladých mužov v uniformách s realitou socialistickej armády. Kto nezažil reálny socializmus a dvojročnú základnú vojenskú službu, bude mať dnes asi problém pochopiť úplne všetky súvislosti a inotaje,“* hovorí o filme Ulman. *„Na druhej strane, film je aj prehliadkou začínajúcich českých hereckých hviezd, hrajú v ňom Petr Štěpánek, Jaromír Hanzlík, František Němec či Ladislav Jakim, ktorého Miloš Forman obsadil v roku 1963 do filmu* Černý Petr. *Václav Havel sa objaví v prvej poviedke* Achillovy paty *v epizódnej úlohe pacienta v nemocnici.“*

Osobnosť Václava Havla predstaví celovečerný časozberný dokument *Občan Havel* (2008), ktorý v roku 1992 začal nakrúcať režisér Pavel Koutecký a po jeho tragickej smrti na jar roku 2006 ho dokončil dokumentarista Miroslav Janek. *„Vďaka mimoriadnej dôvere Václava Havla k režisérovi Kouteckému vznikol unikátny časozberný dokument, sledujúci Havla ako významnú osobnosť moderných českých dejín a zaznamenávajúci udalosti v rozpätí trinástich rokov,“* približuje film Ulman.

Dokument *Občan Havel* nahliada do zákulisia politických a súkromných drám prezidentského obdobia Václava Havla. Diváci uvidia jeho nervozitu pri prvej voľbe českého prezidenta či trápenie pri nácviku prezidentskej ďakovacej reči. Zistia, že Havel vie recitovať Šrámkov *Stříbrný vítr* alebo naliať Milošovi Zemanovi becherovku. Kamera ho sleduje aj v situáciách, keď sa dokáže rozčúliť a zanadávať si na zle ušité košele. Vo filme budú rozlúštené aj dlhoročné záhady českej politiky, napríklad ako sa podarilo Václavovi Klausovi preniknúť do džezového klubu a kto usadil Jacquesa Chiraca vedľa prvej dámy. Ulman hovorí, že *„vo filme, tak ako v živote Václava Havla, hrajú dôležitú úlohu obe jeho manželky Olga a Dagmar a objavia sa v ňom aj jeho priatelia a spolupracovníci, svetoví i českí politici aj členovia*

skupiny Rolling Stones". Diváci sa môžu tešiť aj na všetkých psov, ktorí žili v blízkosti Václava Havla počas jeho prezidentskej funkcie. Film získal cenu Český lev 2008 za najlepší dokument a nomináciu na cenu Európskej filmovej akadémie Prix Arte pre najlepší európsky dokument.

Viac informácií o programe Václav Havel 90 v Kine Lumière

Slovenský filmový ústav je príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR

MINISTERSTVO KULTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 5710 1542, simona.notova@sfu.sk